

КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

*Подзігун Л.В.
Викладач, НТУУ «КПІ»*

Стрімкі зміни в сферах економічного, політичного, соціального життя суспільства призвели до виникнення потреби у підготовці досвідчених фахівців із знанням іноземних мов на рівні, достатньому для повноцінної комунікації із іноземними спеціалістами. Цим зумовлена поява нині широко застосовуваного у викладанні іноземних мов у вищій школі комунікативного підходу. Проте досвід показує, що застосування одного лише комунікативного підходу для формування іншомовної граматичної компетенції у студентів немовних спеціальностей часто буває недостатньо. Саме з цим пов'язана поява комунікативно-когнітивного підходу, покликаною зробити комунікативну методику більш динамічною.

Під комунікативно-когнітивним підходом розуміють таку організацію навчального процесу, основу якого складає комунікативна взаємодія студентів, яка забезпечує участь кожного з них як об'єкта і суб'єкта пізнавальної діяльності [1]. Тобто процеси формування адекватного розуміння мовленнєвих явищ та навичок і вмінь їх застосовувати в реальній комунікації. В основі цього підходу принцип свідомості у процесі оволодіння іншомовними навичками й уміннями, в тому числі й граматичними.

В основі комунікативного підходу покладено принцип побудови процесу навчання іноземної мови за аналогією із реальними мовленнєвими ситуаціями. Когнітивний підхід має на меті організувати пізнавальний процес таким чином, щоб він відповідав природній пізнавальній поведінці людини. Отже при вивченні іноземної мови, студент природнім шляхом формує уявлення про мовні явища. У методиці навчання мови такий підхід має на меті не просто передачу знань та навичок, а сприяння їх появі та розвитку, що спричиняється необхідністю до спілкування та самовираження.

Характерним для комунікативно-когнітивного підходу є відхід на другий план суто імітативних і репродуктивних типів вправ. На перше місце виходять вправи та завдання пізнавального характеру. Важливе місце відводиться роботі із автентичними іншомовними текстами, зокрема текстами із преси. Вони сприяють не лише засвоєнню мовних одиниць, а і ознайомленню із соціокультурними аспектами. Особливо важливий тематично спрямований відбір текстів для студентів технічних спеціальностей, адже таким чином вони ознайомлюються із специфічною лексикою і дізнаються про інновації у сфері своєї діяльності, що викликає зацікавленість та мотивує їх до роботи. Під час роботи з текстом, студенти виконують вправи, спрямовані на розпізнання речень, слів, граматичних аспектів формулювання речень англійською мовою. Для виконання цих вправ та розуміння тексту, студенти задіюють набуті раніше

знання та навички. Розпізнавання та диференціація граматичних форм сприяє їх розумінню.

Ще одним ефективним видом діяльності на заняттях іноземної мови за комунікативно-когнітивним підходом є організація студентів для роботи у групах. Робота в групах спонукає студентів до ефективного сприйняття та опрацювання інформації, вираження своїх думок за допомогою набутих знань з іноземної мови, організації комунікації між учасниками, а також створює можливість для реалізації творчого потенціалу студента.

Отже, комунікативно-когнітивний підхід поєднує особливості моделювання реальних комунікативних ситуацій і в той же час активізує студентів до пізнання та осмислення мовних структур. Поєднання когнітивного аспекту з комунікативним методом навчання іноземної мови сприяє легшому засвоєнню граматичних правил шляхом їх розуміння та інтерпретації.

Література:

1. Игнатова И. Б. Коммуникативно-когнитивный подход в современной лингвометодике обучения РКИ / И. Б. Игнатова // Мир русского слова. — 2007. — №3. — С. 69-72.
2. Марченко Н. Комунікативно-когнітивний підхід до навчання майбутніх учителів німецької мови на базі англійської/ Н. Марченко // Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. — 2011 — № 2. — С. 143